

1. Welke soorten correspondentie verzamelen ?

- Handtekeningen van beroemde personen
- Filatelistische brieven
- Mooie brieven
- Brieven met historische waarde

2. Van uithangbord tot factuur

- Uithangbord : tot midden 17e eeuw
- Handelskaart : begin 17e eeuw, maar pas in 18e en 19e eeuw in karton
 - met embleem van beroep, afbeelding koopwaar of zaak. Mooiste vorm : de porseleinkaart.
 - in kleur :halfweg 19e eeuw : na uitvinding chromolithografie in Duitsland. Mooiste vorm : Liebig kaarten - 1ste reeks in 1872 - laatste in 1974.
 - gebruik : - als geheugensteuntje voor klant
 - als factuur
 - als ontvangstbewijs
 - als notitiebriefje
 - laatste vorm : naamkaartje

AU MOULIN
Merceries, Bonnetteries, Laines.

ARTICLES DE BAINS

et Normales

CORSETS, RUBANS,

Cols, Chemises,

CRAVATES,

OUVRAGES DE DAMES

SAVONNERIES

BAS, CHAUSSETTES,

Gants, Châles,

DOUBLURES,

Fournitures pour Tailleurs et Tailleuses

OSCAR CORNU-DEBEDTS

62, Rue de la Chapelle, 62

— O S T E N D E —

3. Handelsbrieven

- aanvankelijk geschreven op handgeschept papier, later met watermerk, dichtgeplooid en verzegeld met lak.
- eind 18e eeuw begint men drukwerk te gebruiken wanneer meerdere exemplaren moeten verstuurd worden.
- briefhoofd in reliëfdruk : naam, beroep en locatie.
- eind 19e eeuw komen de eerste brieven met briefhoofd, zij vormen een verdere evolutie van de rekeningbriefjes (de rekenkolommen

verdwijnen alsook de vermelding "Doit...à" en de aldus verkregen blanco ruimte maakte de vloedgolf aan correspondentie mogelijk die de nieuwe eeuw en...de schrijfmachine zouden veroorzaken).

- kleurendruk liet lang op zich wachten : aanvankelijk op gekleurd papier (meestal blauw) of enkele woorden in kleur
- begin 20e eeuw komen steeds meer inlichtingen op het briefpapier, steeds meer versieringen, volwaardige pentekeningen of drukwerk in lithografie en vermelding van behaalde medailles.
- in de jaren 20 worden brieven door de komst van de algemeen grafische tekenaar producten van de publicitaire tekenbureaus.
- in de jaren 30 vervangt men de tekening door foto's, geleidelijk komen minder gegevens en vergroot aldus de ruimte voor de eigenlijke brief.
- in de jaren 40 begint men brieven te gebruiken met gekleurde streep omrand of op papier in schreeuwerige kleuren : geel, oranje.
- in de jaren 50 en erna tekent weer de grafische tekenaar de briefhoofden esthetischer en soberder, soms weer op gekleurd papier, maar meestal op helder, stevig wit papier.

4. Brieven met historische waarde

- brieven over internationale overeenkomsten.
- brieven van plaatselijk, heemkundig, sociaal belang.
- handelsbrieven :
 - commerciële gegevens : prijzen, koopwaar, lonen, etc.
 - afbeelding vervoermiddelen en producten.
 - plaatselijke iconografie : pentekeningen of foto's van fabriek, winkel of straat. De tekeningen of versieringen werden steeds omvangrijker en hoe langer hoe meer allerlei commerciële inlichtingen werden bijgedrukt zodat de ruimte voor de eigenlijke brief steeds kleiner werd. In de jaren 20 kwam hier snel een eind aan wegens de te hoge drukkosten en de steeds omvangrijker brieven.
- Trend : commerciële graveerders probeerden de zaak groter, in perspectief overtrokken, belangrijker of mooier voor te stellen dan ze eigenlijk was.

Hij tekent de gebouwen groter en verhoogt het effect door er lilliputterige personen, dieren en vervoermiddelen bij te tekenen, fabrieken meer schoorstenen te geven en allerlei verzonnen transportmogelijkheden in de onmiddellijke omgeving bij te tekenen (winkeltjes werden aldus warenhuizen en fabriekjes grote internationale ondernemingen)

Deze misleidende voorstellingen werden een universeel aanvaarde techniek, een soort stilzwijgend aanvaard principe, vergoelijkt met de term artistieke vrijheden, zowel door de fiere eigenaars, de klanten als de graveerder die zich ten volle kon uitleven.

5. Archieven

Bevatten geschreven bronnen met waardevolle gegevens voor hen die de geschiedenis bestuderen.

We onderscheiden :

- archieven van staatsdiensten en publieke instellingen : zij bevatten vooral officiële bescheiden, documenten, verslagen opgesteld door ambtenaren, rapporten van commissies en

organisaties. Maar gevoelsuitingen of persoonlijke opinies ontbreken.

- persoonlijke of bedrijfsarchieven : zij kunnen de rol verduidelijken van de personen of de ondernemingen die in de economische en sociale ontwikkeling een belangrijke plaats innemen.

6. Het belang van bedrijfsarchieven

Zij vormen een onderdeel van de industriële archeologie.

Naast hun economische en sociale rol hebben bedrijfsarchieven ook een documentaire en zelfs een artistieke waarde. Fijne pentekeningen, en gravures in steendruk, die nauwkeurig en vaak op een kunstzinnige wijze de vroegere toestand van de fabriek en haar omgeving weergeven, vormen een aanvullende bron voor de iconografie van de stad of een regio.

De geschiedkundigen zijn bij hun historisch onderzoek nog maar nauwelijks begonnen met de verwerking van de enorme rijkdom aan gegevens, opgeslagen in bedrijfsarchieven. Het spreekt vanzelf dat niet alle bedrijfsarchieven dienen geborgen en ook niet alles eruit moet worden bewaard. Bij sommige archieven zal dat wegens de schaarste aan bronnenmateriaal evenwel gewenst zijn, maar bij jongere moet men selecteren en de minder belangrijke stukken vernietigen, gewoon omdat er onvoldoende bergruimte is, maar vooral omdat door de massa de toegankelijkheid en het overzicht ervan bij het voeren van een historisch onderzoek, dat het onderzoek eerder zou hinderen dan bevorderen.

Beleidsstukken moet men bijhouden, maar routinestukken zijn voor het historisch onderzoek meestal waardeloos. Beleidsstukken zijn oprichtingsakten, notulen, jaarverslagen, balansen en boekhoudkundige boeken zoals dagboeken, journalen en grootboeken. Vooral het centrale directie-archief is hiervoor belangrijk. Routinestukken, en die vormen zowat 70 à 80 % van het archief, zijn o.a. orderbevestigingen, bestellingen, facturen, kwitanties, bank en girostukken. Het volstaat hiervan enkele voorbeelden te bewaren om aan de onderzoeker toe te laten de routine in een bedrijf te leren kennen.

Om zoveel mogelijk te kunnen bijhouden moet het archiefbestand worden gedecentraliseerd. De archieven van firma's van nationaal belang moeten een plaatsje vinden in het Algemeen Rijksarchief te Brussel; die van regionaal belang bij streekarchieven of provinciale rijksarchieven zoals dat te Brugge : maar stukken van ondernemingen van plaatselijk belang verdienen in het gemeentelijk archief te worden opgenomen. De stadsarchieven van Antwerpen, Gent en Luik bezitten reeds een aantal merkwaardige bedrijfsarchieven.

Voor Oostende zijn we reeds hopeloos achterop geraakt. Zoveel ging reeds verloren. Denken we maar aan de bedrijfsarchieven van onze plaatselijke rederijen, vishandelaars, hoteliers en handelszaken zoals het Huis VALCKE, gesticht in 1793, of het Huis DEBROE, zoals van het Palace Hotel, de Continental of de Osborn, of van het S.E.O, de vismijn, de Oostendse thermen en het Kursaal. Straks volgt het archief van de R.M.T. waarschijnlijk dezelfde weg. Eindelijk is er nu een specifieke stadsarchievaris aangesteld, iemand die zich uitsluitend voor de

opbouw van een degelijk stedelijk archief zal kunnen inzetten. We kunnen hier slechts de hoop uitdrukken dat deze persoon beter werk zal kunnen leveren op het vlak van deze bij ons zo lang verwaarloosde bedrijfsarchieven.

Soieries, Rubans, Velours, Dentelles, Crêpes.

TELEPHONE 344

MODES
CHAPEAUX, PLUMES, FLEURS
RAYONS DE FOURRURES
RAYON SPECIAL DE LAINAGES

VOILES et VOILETTES
RAYON de FOURRURES et BOAS

A LA VILLE DE LONDRES

R. NATAN
Rue de la Chapelle (coin rue d'Est)
Succursales: ANVERS - MONS.

ATELIER SPECIAL
DE CONFECTION POUR DAMES.
OUVRAGES de DAMES.
ROBES et MANTEAUX

M.
Ostende 19
Doit

Pour vente et livraison des marchandises suivantes.

2 fils	1 95	3 90
2 g bouton	05	10
		4.00

174 DE LA COUR, OSTENDE

BRASSERIE MALTERIE

FEYS FRÈRES

Rue du Vélodrome, 18
OSTENDE

BIÈRES de HAUTE et BASSE FERMENTATION
LEVURE MÈRE

MARQUE DÉPOSÉE
BIÈRES EN BOUTEILLES

Téléphone 115.

GESTICHT in 1890

LEVERAAR VAN DEN STAAT EN DER STAD OOSTENDE
 DEPOT van VERFWAREN KLEUREN en VERNISSEN

ALGEMEENE ONDERNEMING VAN
 GEWONE PRACHT en VERSIERINGSCHILDERWERKEN
 LETTERS - NABOOTING van HOUT en MARMER
 SPIEGEL en GLASWERKEN

H. TRYBOU-MAERTENS
 BRABANTSTRAAT, 5

OOSTENDE

Schilderwerk ziccia
 zalen ~~ziccia~~

Mynheer Maerxaert Gannemer. Debet

MAGAZIJN VAN
 echt Hollandsch en Vlaamsch loodwit
 Zinkwit (Vieille Montagne)
 Singelstie en Inlandsche Vernissen
 ALLERLEI SPONSEN EN ZEEMVELLEN
 Droeg- en gewedgemaakte kleuren
 Olieën-Terpentijn en Siccatif
 Emaills van veracheidene merken
 en in alle kleuren.
 Bronzen in alle tinten.
 Fijn goud in boekjes.
 Kleurrijwarkers en andere lijms
 Panamahout, alle slach leeg.
 Blikwarter enz. poeder.

— OLÉINE —

Ammoniak, jollood en jochopomade.
 Brillantine
 Yzer en kandpapier.
 SPIRITUS VOOR LAMPEN
 Lakmoes en cutrinerblauw
 voor witters.
 Paag en schuurborstels
 bevens, oymeeuwodden
 Fijne en gewone borstels.
 Penseelen
 Verf voor stoffen.
 Wagon en paardenvet

— OKERS —

SILICAT-BLANC FIXE van
 verscheidene merken enz.
 en alles wat de schilderzotiel betrefst.

— Glas —

Sjfen en mel tekeningen (Moussetine)
 in pladen of geplaakt op maat.
 Gekleurd glas
 Alustiek van 1ste kwaliteit.
 enz. enz.
 Patrol in 't klein.

1409 Oostende, den 26sten Jber 1909

Junij	28	Schilderen der vier terramen 4 couchen verf (3 zalen)		
		binnen en buiten	179.94 m ²	
		Kelderramen	19.80 m ²	
		portalen kelders	27.55 m ²	
		3 deuren 1 kant	7.41 m ²	
		leuninggen van 3 ingangen	3.45 m ²	
		Corniches der 3 zalen	92.43 m ²	
		Afllaatbuizen	36.29 m ²	
		Kassypen eindgevels	4.20 m ²	
		kieswovis in W.C	0.93 m ²	
		Gasbuizen	2.84 m ²	
			<u>374.84 m² a 0.75</u>	281.13
		Opullage 2 couchen	15.03 m ² a 1.50 f	22.54
		" 2 couchen	163.40 m ² a 1.00 f	163.00
		" Consolen	5.16 m ² a 0.40 f	2.06
		blanches 1 couche olie en 2 couchen vernis der 3 zalen	141.98 m ² a 0.65	124.79
		Schilderen der deuren 2 couchen	240.74 m ² a 0.40	96.30
			fr	<u>689.82</u>

fr 689.82